

# SLOVENSKI NAROD.

Plaša vsak dan sveder, izimši nedelje in praznike ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vsa leta 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vsa leta 13 gld., za četrt leta 8 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oglasila plačuje se od štiritopne petit-vrste po 6 kr., če se oglasilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopolni naj se izvoli frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je na Kongresnem trgu št. 12.

Up ravnništvo naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oglasila, t. j. vse administrativne stvari.

## K poslednjim sodnim imenovanjem.

Nedavno je sporočil dunajski uradni list izredno veliko število novih imenovanj pri raznih avstrijskih sodiščih. Veliko veselje je zavladalo v tistih dneh v uradniških krogih Nemcev, le Slovenci nimamo kar nič povoda, udeležiti se te radosti.

Justični minister Gleispach, s katerim smo se morali že velikokrat z obžalovanjem in nevoljo baviti, je pokazal tudi to pot, da je še vedno stari. Koliko tožljá je moral že slišati pravosodni minister radi odnosa slovenskih uradnikov, koliko utemeljenih pritožb radi usiljevanja nemškega uradništva v slovenskih krajih so že podali slovenski državni poslanci! In vendar se ni še nič izpremenilo.

Tudi pri novih imenovanjih se je pokazalo, da hoče Gleispach zagotoviti nemškemu uradništvu premoč in prvo mesto tudi tam, kjer je umestno le slovensko. Gleispach je imenoval za razna okrožna sodišča toliko manj Slovencev, kolikor večja je ondi nevarnost za krivično in le umetno vzdrževano gospodarstvo Nemcev. Germanizacija slovenskih krajev, odnosa slovenskega življa na domačih tleh je bil namen Gleispacha, ko je odredil imenovanja.

To se je zlasti pokazalo z imenovanji za Maribor in Celje. Tja, kjer bijejo Nemci boj za svojo nasilno nadvlado, je poslal justični minister rove pionirje nemštva, ter pokazal s tem svojo nasprotitvo do Slovencev.

Mej vsemi novoimenovanimi svetniki za Mariborsko sodišče je samo jeden Slovenec, vsi ostali pa so trdi Nemci. No, kakor se zatrjuje, umevetina Nemcev slovenski jezik in vsi to znani dobri juristi. Tudi so se kazali doslej vsi objektivni in pravični sodniki. Nadejati se je torej, da vsaj v tem oziru tudi poslej ne bo pritožb. Navzlic vsemu pa je krivično, da za Maribor in okolico, kjer živi narod slovenski, ni imenovalo ministerstvo več slovenskih uradnikov.

Še večja krivica pa se je zgodila Slovincem z imenovanji za Celje. Dasi obsega sodno okrožje

497.693 Slovencev in samo 11.122 Nemcev, oziroma nemškutarjev, ni mej vsemi imenovanimi svetniki niti jednega slovenskega in mej svetniškimi tajniki samo jeden slovenski. Nečuvstvo je torej odnosa slovenskih uradnikov v celjskem sodnem okrožju in toli krivično, da se ne čudimo, ako se polasti vsled tako očitih krivic slovenskih uradnikov velika razburjenost. Nemški sodniki, ki so poznani kot pristaši celjskih nacionalnih kričarjev, ne morejo uživati mej ondotnim slovenskim narodom nikdar tistega zaupanja, katero mora imeti narod do svojih sodnikov, in katero bi tudi imelo do slovenskih, njegov duh, srce, navade in običaje poznajočih uradnikov. Tega pa je dobremu sodniku po izpovedi dr. Kralla pl. Krallenberga pred vsem treba. Za skoraj čisto slovensko sodno okrožje je novo imenovano sodno osebje tako, da bi pač sodilo v čisto nemško deželo. In to ne more biti na korist justici, to je žalitev slovenskih uradnikov, to je velika krivica za spodnjestajerske Slovence.

A tudi koroški Slovenci so občutili pri tej priliki roko grofa Gleispacha. Tudi ondi je, kolikor je nam znano, mej vsemi novimi svetniki jeden sam, ki zna res slovenski. O vseh ostalih pa vemo samo to, da niso naklonjeni našemu narodu. Težko, da bi znali občeovati z našim narodom v pravilni slovenščini, saj vemo, kako so se branili že od nekdaj na Koroškem vsakogar, ki bi bil našemu ljudstvu vsaj nekoliko naklonjen.

In tako se ne čudimo senzačni izjavi posl. Grafenauerja, katero je izustil na vseslovenskem shodu v Ljubljani: na Koroškem je polovica sodb krivičnih, ker sodniki ne znajo jezika obtožencev.

Zadnja imenovanja pa kažejo, da Grafenauerjeva izjava še dolgo časa ne postane — laž!

Pri poslednjih sodnih imenovanjih se je torej žalostno dokazalo to, kar smo že nešteto krat ponavljali: grof Gleispach je v ministerstvu najhujši nasprotnik našega naroda in pobijati njega je dolžnost vsakega Slovincem resnično naklonjenega drž. poslanca slovenskega! —

Pri teh imenovanjih pa se je pokazalo še nekaj drugega, o čemer natančneje nečemo govoriti. Vse pa se, kaj imamo v mislih. Nočemo se dotikati te rane, katere zacelitev za bodočnost prepuščamo drž. poslancem, navedemo pa le dvoje, troje najočitnejših vzgledov v dokaz svoje trditve.

Pri okr. sodišču v Mariboru je bil imenovan uradnikom VII. činovnega razreda z et znanega dvornega svetnika pri najvišjem sodišču, dasi ima jedva 11 službenih let. Nekaj njegovih bivših tovarišev ima že 12—15 službenih let, in vendar so ostali sodni pristavi IX. čin. razreda.

V Celju je postal nekdo uradnik VIII. čin. razreda, dasi ima komaj 9 službenih let. Mnogo njegovih vrstnikov in celo nekaj njegovih bivših prednikov pa ostane še nadalje v IX. čin. razredu.

Tako se torej poslednja sodna imenovanja niso godila krivično le s slovenskega, nego tudi s splošno človeškega stališča.

## V Ljubljani, 21. septembra.

K položaju. Grof Baden ima sedaj veliko posla. „Politik“ poroča, da se vrše pri Badeniju skoraj neprestano posvetovanja s posameznimi parlamentarci. Poljski člani eksekutivnega komiteja imajo vsak dan sejo. Razen mladočeških poslancev je na Dunaju tudi že mnogo zastopnikov konservativnega veleposestništva. Vsi voditelji strank smatrajo položaj resnim. „Narodni Listy“ poročajo, da se koncentruje sedaj glavna pozornost na predsedstvo zbornice. Izredni odnosi zahtevajo, da ima predsednik tudi izredne zmožnosti. Desnica mora imeti zavest, da ko predsednik znal in mogel porabiti sredstva, katera mu pripravi, da nastopi trdo in energično proti ostrukciji. Desnica noče, da bi sedele na stoli predsedništva kake marionete, nego želi, da so predsedniki samotvorni, spretni, vstrajni in tudi požrtvovalni možje. Gotovo, nikdar ni bilo breme, katero položi večina na ramena triumvirata na čelu parlamenta, tako veliko, kakor je sedaj, toda zato treba garancij, da se bodo prevzete ob-

## LISTEK.

### Šah-mat.

(Novela. — Spisal Iv. N. Vrtnik.)

(Dalje.)

Najboljša prijateljica lepe učiteljice je bila Ema, hči okrajnega zdravnika Gruntarja. Blaga, ljubka, plavalasa in modrooka Ema je bila v vsakem oziru pravo nasprotje ponosne, včasih sila tzmaste Ane. A v kljub temu sta se vendar kaj dobro razumeli. Prav pogosto sta bile vkup. —

Tudi danes kramljata prav veselo, tekata od grma do grma ter nabirata vijolic. —

„Ana, ko bi sedaj-le inženér prišel, — jaz bi kar izbežala...“

„Ti si res pravcati otrok. Čemu neki?“

Zdajci začujeta mladenki šum za seboj, obrneta se: za njima stoji vznesen, črnolas mož: inženér.

Celo Ano, katera si je vedela in znala v enakih slučajih vedno pomagati, je oblila temna rudečica. — On pa je stopil bliže ter dejal z lah-nim nasmehom:

„Vijolice berete si vijolice; naj i jaz katero utrgam! Ljubim namreč cvetice nad vse, —“ in izvivajoče je pogledoval sedaj jedno, sedaj drugo, dostavljaše: „Ali smem?“

„Ta prostor ni rajn, gospod; torej tudi ni treba prcsiti naju dovoljenja,“ ga zavrne Ana.

Ali sta hudi, ker sem vaju motil? Oh, to bi me bolelo! — Odpustite ter dovolite, da se vama predstavim: inženér Dinani.“

Njegovo lepo modro oko je zrlo s toliko milobo na Anin obrazek, da je kot ukovana stala pred njim. — Njegova smelost jo je togotila, a ob jednem tudi privlačevala.

Ema pa je v zadregi trgala glavice nedolžnim vijolicam...

Inženér pa si je vedel hitro pomagati... Deklici sta prav kmalu spoznali, da je novi znanec omikan in družabno olikan mož.

Spremil ju je do mesta in se potem vrnil. —

Domov prišedši, je sedla Ana k oknu ter sanjavo zrla v nebo. Ondu je migljalo že nekaj zvezdic. Včasih jej je ušel pogled tudi dol na cesto, kjer se je le zdaj pa zdaj pojavilo človeško bitje. — Okrog usten bi bil strog opazovalec zaltil zasmehljiv izraz, v njenem očesu pa je žarel skrivnostn ogenj.

„Hã, hã, radi me imajo vsi,“ je dejala Ema, „a vem, da to ni res. — V družbi sem jim pač dobrodošla, ker jih zabavam! — Ti kratkovidneži pa mislijo, da me njih neumno laskavo blebetanje res cdlikuje. Kolika priprostost! Ne vedó pač, da sem včasih razposajeno vesela, ker dajem duška

neki srčni bolesi, ki mora na dan. — Prav ko drugi najradostneje rajajo, tedaj se me čisto polasti neznosni dolgčas, kateri mi leže, kakor mōra na srce, na možgane in na vsak ud posebej. Sama s seboj nezadovoljna, pobitim domov, kjer morem zopet svobodnejše dhati, kjer mi ni treba igrati komedije, kazati se hladno, dočim v meni vse gori in mi duša z neizmerno silo hrepeni po nečem, po nečem — novim...“

„Vem, da zlasti ženske obsejajo moje včasih morda čudno vedenje, češ: zanimiva, pikantna hoče biti. — Le Ema, ta dobra duša, me pogleduje tako sočutno, kakor bi hotela reči: „Saj vem kaj te tare.“

„Pa zakaj se ne morem odtegniti tej neznosni malomestni sružbi? — Ker iščem nekoga? — Njega, kateremu bi darovala ogromni zaklad neizmerne ljubezni? — Oh, kako nepopisno bi ga ljubila!“ —

Zdajci zapazi Ana inženérja, gredočega pod njenim oknom...

„Dã, nepopisno bi ga ljubila,“ šepetala so v novič njena usta...

\* \* \*

G. leži na prijaznem holmu ter broji kakih dvesto hiš. V mestece vodi cesta črez velik klanec; ondu se razprostira dokaj široka planjava... Narava je tu pa tam dvignila zemljo v večje ali

veznosti povsem in nevstrašno izpolnila. Iz tega sledi, da je neverjetno, kar se govori, da se izvoli predsednikom dr. Katkrein samo za poskušnjo, da pa se odslavi, ako se izkaže nesposobnim za sedanjno dobo. S kritičnim zadržajem sedanjega položaja bi se nikakor ne strinjalo, da bi izvoljenega voditelja zbornice čez par dni zopet upokojili. Predsednik ni nikak policaj, katerega se danes komandira tja, jutri pa se ga zopet odpokliče drugam. Začetkom zasedanja se nikakor ne sme dovoliti kaka kriza v predsedništvu, kajti s tem bi trpela desnica veliko škodo. Bo li dr. Katkrein predsednik ali ne, to naj odloči on sam, s katerim se sedaj še vedno pogaja starosta parlamentarne komisije na desni, J. Werski. — Glede nemške katoliške stranke, izjavlja v „Vaterlandu“ baron Dipauli, da se njegova stranka nikakor ne ponuja vladi za vladno stranko, češ, tej vladi nasproti si hoče nemška katoliška stranka ohraniti vedno popolno svobodo. Vendar pa kaže ves članek Dipanlijev, da je nevoljen, ker se vrle vladna pogajanja le z Mladochibi, na zahteve nemške katoliške stranke se pa Badeni toli malo ozira. Vsekakor se kaže, da se je začelo samoratajevanje nemške katoliške stranke krhati, in treba bo velike previdnosti, da ostane v večini vse pri starem.

Razmerje mej Nemčijo in Avstrijo. Prilikom bivanja nemškega cesarja v Badimpešti piše „Nene Freie Presse“, katere zveze s kabinatom Banffyja so znane, da je zaveza naše monarhije za Nemčijo vitalnega pomena. Nemčija je jedina država na kontinentu, ki ima sovražnika, Avstrija pa nima, odkar se je solidarnost rusko-avstrijske politike v Peterburgu proklamirala, nobenega. Za našo monarhijo nima to nič rusko-francoska alijanca nobene nevarnosti, Nemčija pa stoji, navzlic lepemu sprejemu Viljema II. pri carju, vendar v povsem drugačnem razmerju, kakor je bila ob času slovite pogodb Bismarckova. Ako torej zahtuje Viljem II. svojo miroljubnost, mu more biti Evropa za to sicer hvaležna, a pozabiti se ne sme, da more v nasprotne slučaju izgubiti le Nemčija. Nemčija je torej navezana na našo monarhijo tako, kakor že davno ni bila.

Pisma ruskega cesarja. Po dovršenih velikih vojaških vajah pri Bialistoku je poslal Nikolaj II. pisma vojnemu ministru Vanovskemu, feldmaršalu Gurku in varšavskemu generalnemu gubernatorju knezu Imerentinskemu. Oba dve prvi pismi sta strogo vojaškega značaja, a tretje je osobito važno v političnem smislu. To pismo se zaključuje takole: Bilo mi je drago, da sem se mogel uveriti o čutih udanosti, katere je izkazalo meni in carici ljud tvoja Vašej upravi podrejene zemlje. Ti čuti dokazujejo o Vašej vpešnej delavnosti za izvedenje mojih namer ter olajšujejo moje težave, katere stremijo za tem, da na enak način pospešim ugoden položaj poljskega naroda kakor tudi vseh vseh podanikov ruske države potoma nerazdružljivega jedinstva, katere nam je previdnost

manjše gomile, zato prav ta prostor izvrstno služi vojaškim vajam.

Le kakih pet minut od mesta zapaziš pri cesti podobo, predstavljajočo zvrnjen voz, pod vozom pa leži, ves v krvi, voznik. V pojasnilo podobe pa čitaš preteseljive besede: „Danes meni, jutri tebi.“

Nesreče, katere so se na tem klancu čisto pripetile, prisilile so mestne čete, da so se jeli brigati, da bi predstavili cesto na spodnjo stran klanca. Potem bi vodila sèvé po ovinkih, a bila bi lepo ravna, živina bi ne trpela toliko, in človek, tod vozeč se, bi ne bil vedno v smrtni nevarnosti.

Čez dolgo, dolgo se je začul po mestu glas, da je prišel inženér, kateri je prevzel zidanje ceste...

Po mestu je bilo takrat veliko vznemirjenje... „Je-li inženér veseljak?“ so popraševali nečlenjenci. — „Bog vé, ali se pridruži naši družbi! Odkar je odšel naddavkar K. v kopelji, nam itak vedno jednega nedostaja,“ je ugovarjala trojica karatajev, katera je pri „Zelenem hribu“ klicala večer na večer „kralja“.

Kaj pa še je ženstvo! — Pa saj smo čuli Ano in Emo! Ista akra je vsem položila glavo. — Joj, kak krik bi bile zagnale, da so vedele, da ga dve vrstnici že iz občevanja poznata! — To bi stiskale glavo vkup ter iskale po „bon tonih“ različnih izdaj, jeli se je vršilo ono seznanstvo po pravih ali ne... (Dalje prih.)

opredelila. — To pismo dokazuje, da se je doba mučeništva za Poljake končala, in da napodi za narod poljski zopet doba svobodnega razvoja.

V Italiji so se izvršile v kabinetu nekatere izpremembe. Rudini je določil dosedanjega naučnega ministra Gianturca, justičnim ministrom, grca Condronchija pa naučnim ministrom. Ta korak ministerskega predsednika bodo v zbornici izvestno jako napadali, ker Condronchi se nikdar ni bavil z vprašanji ponka in je tudi prestar za to, da bi se začel sedaj. Bil je doslej komisar za izredni polnomočji za Sicilijo, kjer pa se je le blamiral.

## Vseslovenski shod.

Govor poslanca dr. Šušteršiča o političnem položaju zdi se nam iz raznih ozirov tolike važnosti, da ga hočemo doslovno objaviti. Glasi se:

Slavni shod! Čistita gospoda! Po lepi vrsti navdušenih govorov, katere ste takaj čuli, bo moje poročilo nekoliko suhoparao. Politika je suhoparna reč. Nastanjanje se na dejanja in dejanja so suha. Mi pa, slovenski in istrski hrvaški narod, v našem položaju moramo delati resno politiko, mi moramo in hočemo videti dejanja in sicer hočemo jih videti kmalu in moramo jih kmalu videti, in zaradi tega hočemo tudi zastopniki slovenskega in istrsko-hrvaškega naroda svojo politiko naslanjati jedino le na dejanja. (Pritrjevanje.)

Odkar vlada ustavno življenje v Avstriji, ni še položaj bil tako težaven, tako zamotan, kakor danes.

Nemško-liberalne in nacionalne stranke združile so se v takozvano obstrukcijo, da zaprejo vsako stvarno, resno delovanje drž. zbora.

Z ropotanjem, vpitjem, z drugimi sredstvi se je siloma ustavil zakonodavni stroj in nihče ne ve, kako da ga bode mogoče zopet spraviti v tir!

Tako preteklo je zadnje zasedanje, ne da bi bil državni zbor v stanju, kaj koristnega skleniti ali uresniti.

In vendar, vkljub vsemu temu je zadnje zasedanje drž. zbora za nas Hrvate in Slovence jako velikega pomena.

V tem zasedanju se je dosleglo popolno sporazumljenje in zedinjenje vseh slovenskih in hrvaških poslancev (Živahni Živel! klici) in v tem zasedanju zasnovala se je parlamentarna večina, sloveča v glavnih potezah na temelju našega programa.

Zedinjenje vseh slovenskih in hrvaških državnih poslancev zgodilo se je, kakor znano, z osnovanjem „Slovenske krščanske narodne zveze“, na podlagi skupnega programa, programa, ki obsega vse bistvene točke vseslovenskega programa: razvoj javnega življenja na pozitivno krščanski podlagi, brezpartijska narodna ravnopravnost, svoboda cerkve, krščansko-socialna prenova v blagor in napredek delujočih stanov, v prvi vrsti kmeti, obrtniki in delavci, — to so točke, katere so združile vse slovenske in hrvaške državne poslance, in to so točke, ki po mojem trdnem prepričanju niso bile samo v stanu, združiti naše poslance, ampak ki so tudi v stanu — kar Bog kmalu daj — združiti vse stanovne našega naroda k skupnemu plodovitemu delu (Pritrjevanje.)

Zlasti zadoje omenjena točka našega programa je velikega, da, skoro največjega in najnujnejšega pomena: Socialna prenova v blagor delujočih stanov.

Slavni shod! Mi smo eminentno narod delujočih stanov. Kmet, obrtnik, delavec, to so naši stanovi. Izbrisimo jih, in našega naroda ni. (Pritrjevanje.)

Napredek teh stanov, to je najnujnejše narodno delo, to mora biti naša največja skrb, kajti če se ti stanovi ukrepijo, tedaj in le tedaj zajamčena je eksistenca našemu narodu in potem nam je tudi mogoče, ne le priboriti mu narodno ravnopravnost, ampak tudi ohraniti mu jo!

Tako ojačeni po zedinjenju vstopili smo v parlamentarno torišče in nekako providencialno izvršilo se je naše zedinjenje baš v pravem hipu.

Tisti dan, ko se je zveza konstituirala, zgodila se je tista pomenljiva ostavka grofa Badenija dne 2. aprila t. l., ki pomenja preokret v naši notranji politiki. Grof Badeni presenetil je vsakoga s svojim odstopom, ker ga nihče pričakoval ni. Znano je, da je njegov odstop se izvršil zato, ker je grof Badeni na jedni strani mladočehski stranki bil obljubil, da izdà jezikovne naredbe, s katerimi se uvede jezikovna ravnopravnost pri državnih uradih v Češki in Moravi, na drugi strani pa obljubil nemškim liberalcem, da brez njihovega dovoljenja Čehom ne bode dal nikake koncesije. (Veslost.)

Ker nemški liberalci niso hoteli in mogli pritrditi jezikovnim naredbam, ker je za njimi vihtel svoj bič Schönerer, zato je prišel grof Badeni v nasprotstvo, katerega ni mogel drugače razvozlati, nego s tem, da je odstopil. Toda cesar ga je pozval, da vstopi s celim svojim kabinetom na svoje mesto.

S tem je bil grof Badeni prost obljube nasproti liberalnim Nemcem in bil je sedaj v stanu, kreniti na jedino pravo pot avstrijske politike, na kateri, ako jo hodi odločno, mu bode z navdušenjem sledila veličanska večina avstrijskih narodov.

Is to mu je bilo v istem hipu zelo olajšano, kajti takoj po njegovi ostavki osnovala se je parlamentarna večina.

Nepotrebnost bi bilo, opisavati vse podrobnosti tega snovanja, ki so več ali manj itak vsakemu znane, zadostuje naj konstatovanje, da se je v istem času zasnovala parlamentarna večina, obstoječa iz vseh slovenskih klubov in poleg tega iz pravih, značajnih in pravih katoliških Nemcev. (Živahni klici: „Živel!“)

Toda, grof Badeni ni bil zadovoljen s to večino. Njemu, ki je jako ostro izražena individualnost, ni ugajalo, da bi v parlamentu eksistirala kolikor toliko homogena večina, ki bi ne bila samo v stanu vlado podpirati, marveč tudi odločno vplivati na vladne ukrepe.

To grofa Badenija ni ugajalo in zato je vedno in vedno skušal pridobiti še kako drugo parlamentarno skupino in jo vsiliti večini. Zlasti je v vsemu propagiral, da naj vstopijo v parlamentarno večino tudi nemški liberalni veleposestniki, češ, potem bo močnejša za 30 glasov.

Istina je, da bi bila večina postala tako močnejša po glasovih, toda istina je tudi, da bi bila zajedno postala mnogo slabjša v drugem in poglavitoem oziru, ker bi bili liberalni veleposelniki po svoji preteklosti in svojem programu popolnoma tuj element v večini. Zlasti pa bi njih vstop v večino pomenjal paraliziranje vseh naših nujsih teženj. (Klici: Tako je!)

Nemški veleposelniki bi se bili sicer radi pridružili parlamentarni večini, ker ti gospodje so vajeni tudi v političnem življenju sedeti pri polni skledi, ali bili so v strahu, ker je tudi nad njimi svoj bič vihtel Jacij Schönerer. (Veslost.) — In oni so se ustrašili in se zvezali z obstrukcijo.

Ta obstrukcija si je vzela za povod jezikovne naredbe češke.

Toda v resnici se ta obstrukcija ne obrača samo zoper te naredbe in zelo napadno bi bilo soditi, da, ako bi vlada umakala jezikovne naredbe, da bi potem nehala obstrukcija. Kako bi pa drugače mogoče bilo, razjasniti si, da so se pridružili obstrukciji tudi Italijani, italijanski zastopniki? (Pritrjevanje.) Kaj pa te brigajo češke jezikovne naredbe?

Vzrok te obstrukcije, gospoda moja, je ta, da so v obstrukciji združene stranke pravidele, da je zlasti po osnovi parlamentarne večine prišel čas, ko neha hegemonija nemško-liberalnih in italijansko-liberalnih elementov v Avstriji. (Pritrjevanje.)

Is ti ljudje, ki so vedno deklamovali patetično o pomenu in važnosti parlamentarizma, o konstituciji, o pravicah večine — seveda da tam, kjer so oni v večini — (Veslost in pritjevanje) ali so, ko so sprevideli, da se bo v Avstriji odslej drugače vladalo, kakor dosedaj, v obstrukcijo ne samo zoper vlado in ne samo zoper parlamentarno večino, marveč zoper ves parlament, zoper ustavo, da — naravnost lahko rečem — zoper avstrijsko državo. (Splošno pritjevanje.)

Is prav je tako! Nemški liberalizem in italijanski liberalizem naj pokažeta pravo lice! Žal, da so te stranke od nekdanj imele mogočne zaščitnike blizu do najvišjega mesta, in v tem je od nekdanj sestajala njihova moč in sestaja njih moč tudi še danes. Oai dobro vedó, da če se v manjšini, raste njihova moč, ako parlamentarizem in funkcijonira, kajti oni imajo tisti element na strani, ki je v Avstriji močnejši, nego parlament in nego marikateri minister, oni imajo na svoji strani vso birokracijo. (Pritrjevanje.) (Dalje prih.)

## Dnevne vesti.

V Ljubljani, 21. septembra.

— (Slovenski državni poslanci) odpeljali so se danes na Dunaj, kjer se začne pojutrišnjem zborovanje drž. zbora. Jutri dopoldne ima „Slovenska zveza“ sejo, v kateri se bode posvetovala o političnem položaju. Stojeci na podlagi programa vseslovenskega shoda instrinjajoci se tudi s taktiko, kakor jo je označil na tem shodu dr. Šušteršič, podpirali bode slovensko delegacijo v njenih prizadevanjih z vso odločnostjo, dokler bode ostala zvesta na rečenem shodu sklenjenemu programu in dokler bo energično in z unemo zastopala naše zahteve. Uvidevamo, da je položaj naše državnozbornske delegacije težak, a navdaja nas upanje, da se razvijejo razmere ugodno za nas vse, zlasti pa za zunanje Slovence, ako bodo poslanci delovali tako, kakor so na vseslovenskem shodu govorili, in doslej ni uzrokov dvomiti, da se to zgodi, ter ne zabredejo zopet v tisti preklaverni oportunizem, kateri je označeval politiko slovenske delegacije v času, ko jo je vodil grof Hohenwart.

— (Slovensko gledališče) Z ozirom na razna vprašanja, katera smo dobili, naznanjamo, da se je za lože oglasiti pri dež odboru ali pa pri intendantu slov. gledališča. Kakor čujemo, doslej še niso oddane vse lože. Tolika nebržnost imovitega dela slovenskega, sicer jako ponosnega meščanstva pač ni umestna. Noblesse oblige! Oglašila za abone-

ment na sedež se vzprejemajo v trafiki g. Sešarka v Šelenburgovih ulicah. — Angaževani člani tako dramskega kakor opernega osebja so že vsi zbrani in se marljivo pripravljajo za prihajajočo sezono.

— (Šentpeterska moška in ženska družnica sv. Cirila in Metoda) priredita dne 10. oktobra t. l. svojo letošnjo veselico. Natančneji vspeh raznani se pravčasno. Vsa ostala društva se pa tem potom prosijo, na to naznanilo blagobotno se ozirati.

— („Abderitenbau“) krstila je graška „Tagespošta“ biciklistsko dirkališče ob Lattermannovem drevoredu. Postimo dopisniku graške Urše to veselje, da se skuša norčevati, saj vemo, da izvira to zgolj in jed no iz zavisti. Saj si pomagamo!

— (Ubil) se je danes popoldne pri vodovodnem rezervoarju neki delavec.

— (Častno občanstvo.) Z Brezovice pri Ljubljani se nam piše: Dne 12. t. m. bil je gosp. Ivan Kogej, tukajšnji nadučitelj, kateri že skozi 32 let v tukajšnji občini z vidnimi vpehi neumorno deluje, jednoglasno izvoljen častnim občanom. Krasno izdelana diploma se istemu gospodu prihodnji teden izroči. Čestitamo!

— (Iz Tržiča) se nam piše: Na rednem obnem zboru „Sov. bralnega društva“ v Tržiču je bil izvoljen sledeči odbor: Gg. Lenart Klčfutar, predsednik, Janjo Cirna, podpredsednik, Jos. Šter, tajnik, Jos. Klčfutar, blagajnik, Iv. Cudrič, Ant. Markun, Jos. R. smen in Jos. Vidmar, odborniki. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo se je odobrilo. Na tem obnem zboru sta bila častnima članoma izvoljena gg. Alojzij Šimec in Gregor Žerjov, za njiju zaslužno.

— (Toča) V Gočah in v Enzelju v postojnskem okraju je dne 12. t. m. pobila toča. Škoda znaša 2000 glt. Tudi v Premu in v Celjah v bistriškem okraju je toča isti dan povzročila veliko škodo.

— (Ogledništvo in ovađništvo.) Iz zađaje „Soče“ posnemamo: V Trstu kakor vsotriškem mestu bi morali slovenske učitelje sprejemati s odprtimi rokami, kakor zveste državljane, a znano je, da ravna jo ravno narobe. Ni dovolj, da imajo po okolici svojih vaških in okrajnih načelnikov, da imajo v vsakem okraju dobro plačanega ovađuha, katerim vsem je naloženo najstrožje, da morajo takoj „raportirati“, ako bi kateri slovenski učitelj pokazal ne najrahleje, da se zaveda svoje slovenske narodnosti. Vsa ta razpletana „špijonaža“ ni bila še dovolj. Oblastneži so razvideli, da ti „špijoni“ ne prihajajo dovolj v dotiko z učitelji; začeli so torej nastavljanje na okoličanskih šolah učitelje slov. rodu a — ovađuhe. Ti — mislili so — bodo lahko „špijoni“ svoje slovenske tovarše doma in v šoli. A ker ni bilo takih mož najti v zadostnem številu, so začeli ustanovljati laške oddelke poslovenskih šolah. Tu nastavlja jo sedaj najstrastnejše laške učitelje, ki so se pomnožili število že itak mnogoštevilnih „učezornikov“. Zđaj naj pa kdo reče, da ni to prava hlapčevska odvisnost ubogih slovenskih učiteljev in učiteljic. Oni se ne smejo udeležiti nobene slovenske slavnosti ali veselice — o političnih shodih niti govoriti — ne smejo zabavati v izrečno narodne kroge, ne čitati odločno narodnih političnih listov, niti pokazati najmanjšega znaka slovenske narodnosti na sebi! Vsak tak najmanjši „prestopok“ se hitro „raportira“ kakor „panslavistična zločin“, en gorje ubogemu „grešniku“! Ako je začasno nameščen, ga skušajo odpraviti, ako je stalen, mu ne dovolijo petletnih doklad itd. Dolej so se nekateri učitelji oporočali tega ostudnega nadzora siva vsaj za časa počitnic, da so zabajali na Goricko, Kranjsko, Štajersko itd., ali doslej še tu ne bodo več varni. Na zadnjem zborovanju „Zaveze učiteljskih društev“ v Celju, so namreč — kakor smo zvedeli — videli znanega učitelja renegata iz tržaške okolice, ki se je od daleč skrival in kajpada iztikal po udeleženceh iz tržaške okolice. Česa drugega je pač moglo iskati na tako odločni narodni slavnosti tako človeče, ki se izogiblja slovenskih krogov kakor kuge, ki je že davno znano kakor „špijonče“ mej okoličanskim učitelstvom?! Ali ne presega to „špiceljstvo“ že vse meje? Ali se tudi to vidi v imenu toli hvalisane „civilizacije secolare“? Ali bi se pa ne moglo priti v okom tej predrznosti zunaj mej tržaške okolice? Kaj, ako bi prihodnjič izročili takega ovađuha žendarmem kakor italijanškega „špijona“? — Poskusimo!

— (Tržaški namestnik Rinaldini) o katerem se je govorilo, da pride v Solnograd, kar so za nami poročali tudi razni drugi listi in celo oficijozna „Reichswehr“, se je menda zopet rešil preteča nevarnosti, vsaj „N. Wr. Tagblatt“ javlja, da ostane še nadalje v Trstu, česar se gotovo noben Slovenec ne more veseliti.

— (Zaroka) Gosp. Kornelij Gorup, sin g. Josipa Gorupa, se je zaročil z gospodično Albertino de Volpi iz Trsta. Čestitamo!

— (Samomor preteriranega uradnika.) V Trstu si je končal življenje svetniški tajnik pri on dotičnem dež. sodišču gosp. Henrik Kaderk. Polbojnik je bil star šele 40 let. Govori se, da ga je pogubila v smrt žalost, ker so ga prezili pri zadnjih imenovanjih sodnih uradnikov.

\* (Napaden urednik) Pred nekaj dnevi smo poročali o napadu na urednika zadrškega „Narodnega lista“, poslanca Biankinija, zđaj pa se nam poroča o napadu na urednika izvrstnega v Spletu izhajajočega lista „Jedinstvo“. Urednik g. Stražičić je šel te dni po neki stranski ulici v Spletu, kjer sta ga dva Laha napadla in ga poskusila umoriti. Sodna preiskava proti napadalca se je že začela.

\* (Karol Bendel) veleugledni češki skladatelj, je včeraj v starosti 58 let umrl v Pragi. Bendel je bil l. 1864 operni kapelnik v Bruslju, potem ravnatelj nemške opere v Amsterdamu. Zložil je mnogo komornomuzikalnih del in več oper, izmed katerih je posebno znana „Leila“.

\* (Andréjevo potovanje na severni pol) O Andréju, kateri je dne 11. julija z zrakoplovom odpoval na severni pol, poročalo se je te dni, da so njegov zrakoplov videli v Sibiriji. Po sodbi večščakov je to absolutno nemogoče, ker je iz zrakoplova že izpuhtel za plavanje po zraku neizogibno potreben plin. Andréj se nabaja Bog ve kje v ledovju. Ako se mu poseči, da prestane zimo, je upanje, da se o njem na spomlad kaj izve. Balon, kateri so ljudje videli v Sibiriji, je bil ruski vojski zrakoplov. Jedino avtentično poročilo o Andréju je došlo danes. Dne 20. julija ustrelil je bil kapitan danske ladje „Alken“ globoko pismenosca, pri katerem je našel s frirano pisemce. To pisemce javlja: „13. julija, ob 12. uri 30 min. pop. Sem na 82° 20' severne višine in 155° vzhodne dolžine. Plovem proti vzhodu, 10° južno. Vsi zdravi. To je tretji glob, katerega sam odposlal. Andréj.“

## Darila:

Uredništvu našega lista je poslalal: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. Fran Rojnik v Ljubljani dobljene stave z gosp. B. Hofschitzem zavoljo Celjske slovenske gimnazije 5 kron, za prodan železn. listek 1 krono, skupaj 6 kron. — Živio!

\* Gosp. Franc Novak, pravnik v Idriji je nabral in odposlal podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju (v roke č. mag. Jančarju) 29 glt. 10 kr. Darovali so: Po 5 glt.: Gosp. dr. kan. Arko, g. sodni pristav Milčinski, g. veleposestnik Jan. Gruden, g. trgovec Golj; po 2 glt.: gospa posestnica Karolina Lapajne, g. sodnik Vederjaka, g. notar V. Kolšek, g. trgovec Jos. Šepetavec; po 1 glt.: g. trgovec Val. Lapajne, in 10 kr. za znamke. Naj bi našli mladim ljubnim darovalci prav mnogo posnemovalcev!

## Književnost.

— „Viribus unitis“. Ravnokar je izšel I. zvezek ilustr. humorist. zbirke „Viribus unitis“, ki izhajajo v prid zakladu „Viribus unitis“ (pri zadostnem številu naročnikov v vseh jezikih naše monarhije) 1/4 letno. Celoletna naročnina je 1 glt. 20 kr. Posamezni zvezki 36 kr. Vseletna „sročba z nagrado“ posebno ugodno spojeja s promesnimi srečkami. Dohodke „Viribus unitis“ uporabljajo v dobrodelne namene, osebno pa naj poleg podpore občinskim ubežnim zakladom ter podpore v nabavo gasilnega orodja itd. taisti služijo v svrhu ustanova posebnega invalidnega in pezijskega fonda za ponesrečene ogajegase, njih vdove in sirote, kakor tudi v svrhu zasnovanja splošnega katestrufnega fonda kot pomočnega fonda za prvo hitro pomoč ob elementarnih neizgodbah. Nadalje osnuje se prodaja raznovrstnega „Viribus unitis“ biaga, čigar „nadržno razpečavanje posameznih komadov“ naj zlasti slehernemu posamezniku nudi ugodno priliko k posebno uspešnemu delovanju v krogu znancev. Vrh tega uvedejo se posebne „Viribus unitis“ reklamne znamke po 25 kr. 100 komadov, ki lahko služijo kot pisemske zapleke ali pa kot reklamni prilepek na računih, cenilnikih itd. Pri neposredni naročbi „kuponov in znamk“ dobi vsakdo zbirke „Viribus unitis“ brez plačno, v poslednjem slučaju pa tudi še po jedno gratis promeso. Vse drugo je podrobneje navedeno v programu in opravljenem redu. Zadržite torej proti blagovoljni vpošiljavi pripadajočega zneska ravnokar izšli I. zvezek na poskušajo ter poskrbite blagovoljno i kar največ mogoče za razširjanje. Sploh je vsake take večje akcije pravi uspeh izvestno zagotovljen jedino-le tedaj, ako se dobre plemenite stvari ne poprimejo le posamezniki, ampak se je v resnici „z združenimi močmi“ lotimo vsi brez razlike — trdno oklenivši se obseznega vzvišenega gela: „Viribus unitis!“ — Zbirko ureja Slovenec, g. Debevec, sedaj na Dunaji IV. Wiedner-Hauptstrasse 47.

## Brzjavke.

Dunaj 21. septembra. Pododsek izvrševalnega odbora desnice je imel danes z ministarskim predsednikom tri ure trajajoče posvetovanje, katerega sta se udeležila tudi podpredsednika Abrahamowicz in dr. Kramar. Zadržuje se, da se je sklenilo, ne porabljati koj v začetku najostrejših sredstev proti obstrukciji. Vprašanje, kdo postane predsednik, še ni rešeno.

Ako bi dr. Kathrein ne hotel izvolitve vzprejeti, postane predsednik dr. Ebenhoch.

Dunaj 21. septembra. Predsedstvo poslanske zbornice volilo se bode koj v prvi seji v četrtek.

Praga 21. septembra. Izvrševalni odbor nemških veleposestnikov se je danes sešel na posvetovanje o političnem položaju.

Krakov 21. septembra. Truplo umrlega pesnika Ujejskega se prepelje na deželne troške sem in se pokoplje v Pavlinskem samostanu.

Petrograd 21. septembra. Poroča se, da je bil faktično Andréjev tisti zrakoplov, katerega so videli ljudje v Anticefirovskem dne 14. septembra.

Carigrad 21. septembra. Uradno se razglašja, da je podpisana preliminarne mirovna pogodba in da je s tem konec grško turški vojni. Pričakuje se, da ratificira sultan pogodbo še danes.

## Narodno-gospodarske stvari.

— Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani. (Dalje.) Odssek se je v podrobno pečal s tem in ker se je častita zbornica že izrekla za napravo take šole v svojem poročilu z dne 12. marca 1893 l., št. 1848, potem vis. c. kr. dež. vlade do visokega ministerstva, tedaj se lahko na istega salicuje. Odssek je mnenja, da je dejanski najbolje za vse činitelje, ki so dolžni dajati doneske, kakor tudi za šolsko svrhu, če so vsi oddelki združeni v šoli za mojstre. Sedaj obstoječi strokovni šoli bi bili tedaj le dela državne občne šole. Na podlagi vestnih pretresavanj predlaga poročevalec v imeu odsaka: 1.) Zbornica se izrazi za ustanovitev mahanično tehnične šole za mojstre v delnem stolnem mestu Ljubljani s strokovnimi šolami, oziroma specialnimi učnimi tečaji za strojne ključavničarje, za montirje, kurjače, mašiniste, strojevodje, elektro tehnike, stavbne in pobistvene mizarje, strugarje, rezbarje, modele je in podobarje s posebnim oziranjem na cerkveno smer, za umetno vezanje in čipkarstvo. 2.) Zbornica se izjavi, da je pripravljena podpirati ustanovitev in vzdrževanje šole za mojstre z doneski, kateri naj se določijo v sporazumni enji z družimi činitelji, ko bodo zorne zahteve učne uprave — Predloga se vzprejemata.

XVII. Zbornični svetnik Josip Lenarčič poroča v imenu odsaka, da je vsled ukaza visokega c. kr. finančnega ministerstva z dne 25. maja 1897, št. 19043, c. kr. finančno ravnateljstvo z dobom z dne 1. junija 1897, št. 9068, sporočilo, da je prosila neka trgovska in obrtna zbornica, naj bi se dovoljenje za carine prosto dobavo bencina v svrhu obrata motorjev ne omejilo po odredbi točke 1. ukaza finančnega ministerstva z dne 3. julija 1896, št. 22506 (lrv. zak. št. 107) samo na take osebe, oziroma podjetja, ki vrše svojo obrt z motorji na bencin, temveč se razširilo sploh na vse, ki delajo s takimi motorji. Pri utemeljevanju se navaja, da je posebu potrebno, da se dovoli carine prosta dobava bencina tudi za motorje na bencin za kmetiško porabo, za sisanje vode, za obrat ventilatorjev, ekahustorjev itd. C. kr. finančno ravnateljstvo vabi zbornico, naj izreče svoje mnenje, ako bi bilo zaproseno razširjenje carine proste dobave bencina razmeru praktičnim potrebam, oziroma v kakšni obsežnosti in pod kakimi pogoji naj se isto dovoli. Pri posvetovanju o tem predmetu je prevladalo prepričanje, da bi bilo dobro, ako bi ne bila dovoljena carine prosta dobava bencina samo osebam, katere obrt vrše s pomočjo bencinovitih motorjev, temveč tudi za poljedelsko delo. Za to panogo narodnega gospodarstva se vedno bolj uporabljajo stroji, kateri imajo namen namestiti drago človeško in živalsko mehanično silo. Zlasti po novi organizaciji kmetijskega stanu po zadrugah je pričakovati mnogo intenzivnejše vporabe raznih strojev, kateri so za posameznika predragi, dočim se pri zadružni uporabi prav dobro obnese in izplačujejo. Take skupne vporabe je pričakovati v večji meri kot doslej za mlatilnice, slamoreznice, za stroje v svrhu osušavanja močvirnega ozemlja v takih krajih, kjer ni mogoč naravni odtok vode, in se mora ta s sesalnimi vzdigovati. Nadalje se uporabljajo vedno bolj stroji za oskrbovanje prebivalstva z dobro pitno vodo. Pri dobavi bencina za te stroje naj se določijo jednaki pogoji kakor za ono pri obrtni uporabi. Bojazen, da bi utegole nastati škode pri požaru vsled preradega užigaja bencina, ni tolikanj opravičena, ker se vodstvo bencinovitih motorjev izroča le spretnim osebam. Kmetijstvo zasluđuje gotovo vse pozornosti in vse mogoče olajšave, da prebije nevarno krizo, katero sta povzročila inozemska konkurenca in pa neugodne delavske razmere. Poročevalec stavi na to predlog: Častita zbornica naj se izreče v poročilu do c. kr. finančnega ravnateljstva v smislu, da se davka, oziroma carine prosta dobava bencina razširi na njega splošno uporabo kot gonilno silo brez ozira na to, je li dotični konsument slučajno obrtnik ali ne, zlasti da se razširi taka olajšava tudi na uporabo v kmetijstvu. — Predlog se sprejme. (Dalje prih.)

## 

Lavra: Hvala! Ko prečitamo, sporočimo Vam svoj namen. Prosimo natančnega naslova.

## 

**Izvršilne ali eksekutivne dražbe:** Urše Germ posestvo v Zagoricih, cenjeno 1849 gld., dne 24. septembra in 29. oktobra v Velikih Laščah.

Ivane Furlan, Marije Gangl in Justine Peče zemljišče v Metliki, cenjeno 4000 gld., Marka Gornika posestvo v Metliki, cenjeno 2000 gld., in Gjura Živkoviča zemljišče v Dragoševcu, cenjeno 130 gld., vsa tri dne 25. septembra v Metliki.

## 

Dne 17. septembra: Viktor Zupancič, zidarjev sin, 9 mes., Tržaška cesta št. 12 a, črevesni katar. — Anton Krivic, krojač, 71 let, Florijanske ulice št. 27, naduha in ostarelost.

Dne 18. septembra: Jakob Hartman, izvožček, 61 let, Emonska cesta št. 4, legar. — Janez Golmajer, delavčev sin, 3½ mes., Vodmat št. 83, črevesni katar. — Ludmila Seršen, sprevednikova hči, 14 dni, Vodmat št. 29.

V otroški bolnici:

Dne 15. septembra: Angela Zebre, čevljarjeva hči, 3½ mes., črevesni katar.

## 

Višina nad morjem 306·2 m.

| Septembar | Čas opazovanja | Stanje barometra v mm. | Temperatura v °C | Vetrovi     | Nebo       | Mokrina v mm. v 24 urah |
|-----------|----------------|------------------------|------------------|-------------|------------|-------------------------|
| 20.       | 9. zvečer      | 729·9                  | 11·4             | sl. jzah.   | skoro jas. |                         |
| 21.       | 7. zjutraj     | 733·2                  | 7·3              | sl. vszvzh. | oblačno    | 0·0                     |
| 22.       | 2. popol.      | 732·3                  | 12·0             | sl. jvzh.   | oblačno    |                         |

Srednja včerašnja temperatura 14·3°, za 0·1° nad normalom. Jedno minuto pred 2. uro popoldne se je zemlja blizo 10 sekund mirno zibala.

## 

dne 21. septembra 1897.

|                                            |     |      |     |     |
|--------------------------------------------|-----|------|-----|-----|
| Skupni državni dolg v notah . . . . .      | 102 | gld. | 05  | kr. |
| Skupni državni dolg v srebru . . . . .     | 102 | "    | 10  | "   |
| Avstrijska zlata renta . . . . .           | 124 | "    | 45  | "   |
| Avstrijska kronska renta 4½% . . . . .     | 101 | "    | 90  | "   |
| Ogerska zlata renta 4½% . . . . .          | 121 | "    | 50  | "   |
| Ogerska kronska renta 4½% . . . . .        | 99  | "    | 30  | "   |
| Avstro-ogerske bančne delnice . . . . .    | 942 | "    | —   | "   |
| Kreditne delnice . . . . .                 | 358 | "    | 75  | "   |
| London vista . . . . .                     | 119 | "    | 75  | "   |
| Nemški drž. bankovci za 100 mark . . . . . | 58  | "    | 72½ | "   |
| 50 mark . . . . .                          | 11  | "    | 74  | "   |
| 10 frankov . . . . .                       | 9   | "    | 52½ | "   |
| Italijanski bankovci . . . . .             | 45  | "    | 15  | "   |
| C. kr. cekini . . . . .                    | 5   | "    | 66  | "   |

Dne 20. septembra 1897.

|                                                    |     |      |     |     |
|----------------------------------------------------|-----|------|-----|-----|
| 4½% državne srečke iz l. 1854 po 250 gld. . . . .  | 159 | gld. | —   | kr. |
| Državne srečke iz l. 1864 po 100 gld. . . . .      | 189 | "    | 50  | "   |
| Danava reg. srečke 5½% po 100 gld. . . . .         | 129 | "    | —   | "   |
| Zemlj. obč. avstr. 4½% zlati zast. listi . . . . . | 18  | "    | 70  | "   |
| Kreditne srečke po 100 gld. . . . .                | 197 | "    | 50  | "   |
| Ljubljanske srečke . . . . .                       | 22  | "    | 50  | "   |
| Rudolfove srečke po 10 gld. . . . .                | 26  | "    | 50  | "   |
| Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld. . . . .      | 164 | "    | —   | "   |
| Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v. . . . .        | 434 | "    | —   | "   |
| Papirnati rubelj . . . . .                         | 1   | "    | 27½ | "   |

## 

**sodar v Podbrezju pri Podnartu na Gorenjskem** prevzema vsake vrste dela, spadajoča v njegovo stroko, **izdeluje nove posode ter popravlja stare.** Posebno se priporoča tovarnam. **Dobro, suho blago.** Za solidno in trpežno delo se jamči. (1347—5)

## 

## 

## 

**išče nujno: kuharice, hišne, pestunje, natakarice,** prav dobra mesta, tudi k 1—2 osobama, za Ljubljano in drugod. Vstop po dogovoru, se lahko izbere, plače 8—15 gld.

**Priporočajo se: Nekatera močna dekleta** za razna dela z letnimi spričevali, ki znajo nekoliko kuhati, šivati, prati in likati. (1434)

Št. 32.812.

## 

(1430—1)

Za dōbo prihodnjih treh let, t. j. za 1898., 1899. in 1900. leto, podeliti je dvema deklicama **Katarine Warnuss-ove ustanovo za vzgojo deklic** v znesku **126 gld.** na leto.

Pravico do te ustanove imajo deklice, ki so ustanovnici v sorodu, ali pa, ko bi takih ne bilo, hčere ljubljanskih meščanov.

Prošnje, opremljene s potrebnimi dokazili, vložiti je pri podpisanem magistratu **do 20. oktobra t. l.**

## 

dne 16. septembra 1897.

## 

— zraven 1½ **orala poljá** in 3 **orale gozda** — na izvrstnem prostoru necega **trga na Dolenjskem**, z močno, trpežno vodo, v kojem se zmelje mesečno 3½vagone pšenice in ½ vagona koruze ali ajde, 20 minut od železniške postaje,

**je pod ugodnimi pogoji na prodaj.**

Za povečanje je potreben prostor. V bližini je več tovarn in premogokopov. — Več se izvé pri upravnistvu „Slovenskega Naroda“. (1435)

Izdajatelj in odgovorni urednik: Josip Noll.

## 

se vzprejme v trgovino s specerijskim blagom in delikatesami. — Več se izvé pri gospe **Murnik, Sv. Petra cesta št. 40.** (1432—1)

Proda se ali dá v najem na tri leta

po najnižji ceni (1417—3)

## 

z jedno sobo, kuhinjo in dvema kletima na prav lepem prostoru pri farni cerkvi zraven šole. — Več pove lastnik **Ant. Hönigsmann v Semiču št. 31.**

**Trgovska - obrtna zadruga v Gorici** razpisuje mesto (1420—3)

## 

Prošnje s spričevali vložiti je **do 1. oktobra 1897** na vodstvo zadruga. Plača po pogodbi.

## 

zmožen slovenskega in nemškega jezika v besedi in pisavi ter s spričevali, da ima sposobnost resno upravljavljati občinski urad, se vsprejme v službo pri podpisanem županstvu s **1. oktobrom t. l.**, če pa ne bi bilo mogoče do tistikrat, po dogovoru.

Občina plača 400 gld. in postranski zaslužek 100 gld., ob enem bi moral prevzeti tudi knjigovodstvo posojilnice z letno plačo 100 gld., v prihodnje se bode zadnja povišala.

Pismene prošnje s priloženimi spričevali pošiljajo naj se **do 1. oktobra t. l.** županstvu v Loškem potoku, pošta Travniki pri Rakeku.

## 

pošta Travniki pri Rakeku.

**J. Bartol**

župan.

(1419—2)

Hrib, dne 17. septembra 1897.

## 

Večji posestnik in obrtnik v lepem trgu na spodnjem Štajerskem, inteligenčen, lepe in večje postave, 33 let star, želi se v svrhu ženitve seznaniti z gospodično primerne starosti in okoli 10.000 gld. premoženja. (1425—2)

Pisma, če mogoče s fotografijami, katera se bodo takoj vrnila, sprejema pod naslovom **„obrniki 33“**, upravnistvo „Slovenskega Naroda“ do 27. t. m.

## 

priporoča

**NARODNA TISKARNA**

v Ljubljani.

## 

izurjen v specerijski in delikatesni trgovini, zmožen slovenskega, nemškega in tudi nekoliko laškega jezika, **želi vstopiti v službo.**

Naslov pove in ponudbe vzprejema upravnistvo „Slovenskega Naroda“. (1433—1)

## 

gostilničar v Ljubljani, Kopitarjeve ulice št. 6 priporoča

## 

lastnega izdelka, iz zanesljivega prašičjega mesa. Razpošilja tudi v zavojih po 5 klg. in višje po pošti proti povzetju. (1408—5)

Vsak torek in petek večer dobé se **sveže klobase za pečenje, prekajene** pa vsak dan v gostilni, kjer se toči **pristno, naravno vino.**

## 

8 km. od Trsta, 15 minut od železniške postaje na Opčini oddaljen.

Višočina nad morjem 346 metrov.

## 

50, od teh 40 najmodernejše na novo urejenih in 10 z ali brez oprave v najem se oddajajočih sob.

Jedilne, bralne, igralne in koncertne sobe, krasni razgled na Trst in jadransko morje; ugodno letovišče za tuje.

Najlepše in Trstu najbližje poletno bivališče, hladnen zrak; 20.000 kvadratnih metrov velik park; senčnat vrt; terase; veranda; švicarska hiša; kegljišče in druge zabavne igre.

Kadne in skropiljne (Wannen u. Douche) kopelji. Pošta; brzojav; telefon (zveza s Trstom in Opčino). Izvrstna kuhinja; dobro tu- in inozemsko vino, plznsko pivo. Priložnost za vožnjo v hiši.

Natančna postrežba; zmerna cena; za društva posebno ceneje uredbe.

Za zimске goste posebne cene.

Posestnik:

Vodja:

**Josip Goljevšček**

**Anton Schein.**

v Gorici.

(1413—3)

## 

Franc Jožefova cesta Gorica. Corso Francesco Giuseppe **odlikovana**

zaloga lesa; lastne žage in tovarna parket

**kupuje in prodaja:**

Obtesani les, glavo-glavo, živ rob, tudeželjske dlje; smrekeve in mecesnove lesove iz Koroške; žagane in rezane founire; orehove, javorjeve, češnjeve, hruškove, bukovne, jesenove, lipove, brestove, gabrove lesove; lesove za ladje, mostove, železnice, vozove, samokolnice, nosilnice; potem ročnike za lopate, sekire in kladva in za vsako stavbo potrebni les.

Les za kurjavo (drva), leseno oglje lastnega pridelka, premog in koks.

Odlikovana trvdka za bukovne in hrastove frizne dilje (Friesbretteln) za podove (Böden) in drugih različno-vrstnih parket.

Vsako naročilo se takoj izvrši. Kupuje vedno hrastov les (dob, Stieleiche) za parkete. (1413—3)

## 

Najinim cenjenim p. n. odjemalcem v Ljubljani in okolici v blagohotno vednost, da sva dosedanje prodajalniške prostore znatno razširila. Od sedaj nadalje nahaja se oddelek za gospode v dosedanjih pritličnih prostorih, oddelek za dame pa v I. nadstropji, kjer se je na novo priredil

## 

v kateri je dohod iz spodnjih prostorov, in v katerem je oddelek za deklice in otroke ločen.

Vse za prihodnjo jesensko in zimsko dōbo v zalogi se nahajajoče obleke za gospode in dečke, površniki, haveloki, menčikofi, in otroške oblačila so iz najtrajnejšega tu- in inozemskega sukna po najnovejšem dunajskem kroju napravljene. Vsakej obleki je za poznejše poprave pridejanih nekaj odrezkov.

V damski konfekciji so najnovejši pariški, berolinski in dunajski modeli za jopice, ogrinjala, pelerine in capes v največji izbi in po različnih cenah v zalogi. Istotako v otroški in dekliški konfekciji najnovejše.

Omenjajoč še, da z nama pri istej dobroti blaga ne more v ceni nihče tekmovali, vabiva najudaneje p. n. občinstvo, naj si ogleda naše podjetje, ne zahtevajoč, da kaj kupi ter se priporočava z odličnim spoštovanjem (1375—4)

## 

Ljubljana, Prešernove (Slonove) ulice št. 9.

Lastnina in tisk „Národne Tiskarne“.